

Gündem ve Değerlendirmeler

9 Mayıs 2018

Çoklu Cisim Tayfçeker (MOS) Sisteminin Geliştirilmesi ve Gerekliliği

MOS'un sadece SRG ile ilgili projelere hizmet etmek durumunda olmadığı, aynı zamanda herhangi bir proje için gerekli olabileceği vurgulanmıştır. Özellikle uydunun fırlatılması ve ardından ilk sonuçların gelmesi için gereken süre düşünülürse, bu süre boyunca yapılacak diğer pek çok projeler de zaman kazandırıcı bir etken olarak görünmektedir.

Maskelerin üretilmesi için gerekli cihazın TUG bünyesine alınıp alınmaması hususu

Hız ve çok fazla farklı projelere süratle hizmet verebilmek için gerekli teçhizatın alınması son derece önemlidir. Hâlihazırda en azından iki hafta veya bir ay öncesinden alan görüntülerinin alınması ve koordinatların belirlenmesi gerekmektedir.

Cihazın alımından önce hangi teknolojinin kullanılacağı hususunda mevcut araştırmaların devam etmesi ve bilimsel gerekliliğin detaylı olarak ortaya konması gerekliliği tartışıldı.

Maske üretimi için gerekli cihazların alınması amacıyla farklı ekipler tarafından çeşitli projeler hazırlanması tartışıldı. Bu alımın finanse edilmesi için sponsorluk araştırmaları Prof. Dr. A. Talat Saygıç tarafından yapılması, bunun dışında farklı olanakların araştırılmasının Dr. İrek Hamitoğlu tarafından yapılması karara bağlandı. Teknik komisyonun da gündemine sunulduktan sonra, TUG'un 2019 bütçe önerisine de eklenmesi karara bağlandı.

Ayrıca, ESO'daki EFOSC'da kullanılan Maske Üretici cihazın durumunun incelenmesi önerisi yapıldı.

Alınan astronomik gözlemlerden maske dizaynı yapılması ve veri analizi için standart bir yazılımın hazırlanmasının gerekliliği ve önemi tartışıldı. Bu konuda hâlihazırda devam eden çalışma ve geliştirmelere devam edilmesi kararı alındı. Maske dizaynı ve veri analizi paketinin hazırlanmasının Tolga Güver ve İrek Hamitoğlu danışmanlığında Oğuzhan Okuyan ve Ergün Ege tarafından gerçekleştirilmesi kararı alınmıştır.

RTT150 ya da diğer TUG teleskoplarına ortaklaşa verilebilecek projeler

Halen Aysun Akyüz ve Sinan Aliş yürütücülüğünde verilmiş ve kabul edilmiş projeler bulunmaktadır. Bu projelerde elde edilen veriler ve sonuçların gruplar ile paylaşılması uygun bulunmuştur.

TÜBİTAK ULUSAL GÖZLEMEVİ

Akdeniz Üniversitesi Yerleşkesi, 07058 ANTALYA

T (242) 227 84 01 - 227 90 67 F (242) 227 84 00 e-mail : tug.bilgi@tubitak.gov.tr web : www.tug.tubitak.gov.tr

TFOSC'un limitlerinin farklı cisimler için sistematik olarak belirlenmesi konusunda yapılabilecekler

Nurten Filiz Ak yürütücülüğünde, yeni bir proje önerisi sunulması karara bağlanmıştır. Projenin detayları üzerinde çalışılacaksa da, ana temasının MOS ile ya da MOS'suz farklı uzaklıklarda AGN'lerin tayflarının alınması olacaktır. Bu projeye ilgi duyan tüm galaksi kümesi grubu üyelerinin katılması kararlaştırılmıştır.

Mehtap Özbey Arabacı yürütücülüğünde henüz tanımlanması yapılmamış galaktik X-ışın kaynaklarının optik bileşenlerinin araştırılması üzerine bir proje hazırlanması karara bağlanmıştır. Bu projeye tüm Galaktik X-ışın kaynakları grubunun katılması ve projeye bilinen bazı kataklismik değişenlerin eklenmesi önerilmiştir.

T100 ya da RTT150 ile gökyüzü taraması önerisi

Yeni bir gökyüzü taraması yapmak yerine, Serap Ak tarafından daha önceden yürütülmüş 'Dev yıldızların BVRI-gri Fotometrik Gözlemleri' başlıklı proje verilerinin grup üyeleri ile paylaşılması kararı alınmıştır. Veriler koordinasyon ekibi tarafından tüm grup ile paylaşılacaktır. Verilerin fotometrik indirgemesinin, orijinal analizinde yapıldığı şekli ile tekrar Nazım Aksaker tarafından alandaki tüm yıldızlar için yapılması kararlaştırılmıştır. Bu çalışmanın amacı renk-renk diyagramlarının oluşturulması ve farklı kaynak gruplarının ayrılmasına yönelik öncül çalışmaların yapılmasıdır.

Grupların organizasyonu ve işbirlikleri

- Ekiplerin her zaman yeni katılımlara açık olması karara bağlanmıştır.
- Gruba ait bir web sitesinin hazırlanması gerekliliği ortaya konmuştur. Web sitesinin içeriğinin koordinasyon ekibinin tarafından belirlenmesi karara bağlanmıştır. İlerisi için ise verilerin ve analizin paylaşımı için sadece grup üyelerine açık bir wiki hazırlanması önerilmiştir.
- Gruplar içi iş birliklerinin artırılması amacıyla aylık periyotlar ile telekonferans ve sunumların organize edilmesi önerisi getirilmiştir.
- TUG RTT150 teleskobunun yetersiz kaldığı durumlar için büyük teleskoplara proje önerilerinin hazırlanması gerekliliği vurgulanmıştır.

SRG'nin gökyüzü taramasına başlaması sonrasında yapılması gereken planlamalar

- SRG/ART-XC verilerinin dağıtılması ve sonrasındaki işlemlerin akışı görüşülmüştür. Bu bağlamda kaynakların doğası hakkında bir ilk çalışma yapması için, Tolga Güver, Burçin Dönmez ve İrek Hamitoğlu'ndan oluşan koordinasyon ekibinin, Rusya'dan gelen koordinatları tüm ekip içinden önceden görevlendirilmiş gözlemcilere aktarması, yapılacak ilk gözlemler ve arşiv taramalarından sonra X-ışın kaynağının doğası hakkında bir fikre sahip olunması durumunda ilgili tüm verilerin ilgili grup ile paylaşılması karara bağlanmıştır. Bu sürecin başından itibaren tüm liste üyelerine şeffaf bir şekilde duyurulması karara bağlanmıştır. Detaylı çalışmalar ve takip gözlemleri için her bir grubun ilgili kaynağa bir sorumlu atılması karara bağlanmıştır. Koordinasyon ekibi ilk gözlemlerin organizasyonunu yapmakla görevlidir ve kaynakların takip eden dönemlerdeki gözlemleri için de sıralama yapabilir.
- Grupların gönüllülerden oluşan bir gözlemci ekibini belirleyip koordinasyon ekibine iletmesi ve bu listeleri ileride gerektiğinde güncellemeleri kararlaştırılmıştır.
- Gerek fotometrik gerekse de yapılacak tayfsal gözlemlerin standart bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için gerekli yazılımların hazırlanmasının önemi vurgulanmış ve standart bir veri yolu algoritmasının hazırlanması gerekliliği tartışılmıştır. Bu bağlamda özellikle TFOSC/MOS'un veri analiz programı ile birlikte yeni gözlenecek bir kaynak ile ilgili yapılacak tüm iş ve işlemlerin planlanmasının tüm grup üyelerinin katkıları ile birlikte Koordinasyon ekibince yapılmasına karar verilmiştir.

TÜBİTAK ULUSAL GÖZLEMEVİ

Akdeniz Üniversitesi Yerleşkesi, 07058 ANTALYA

T (242) 227 84 01 - 227 90 67 F (242) 227 84 00 e-mail : tug.bilgi@tubitak.gov.tr web : www.tug.tubitak.gov.tr